

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 175/ს
18/04/2023

175-21-4-202304181509

ქ. რუსთავში შპს „აგლომერატის“ ლითონშემცველი მადნის გამოწვისა და აგლომერირების საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „აგლომერატის“ (ს/კ - 405497804) მიერ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში 2022 წლის 8 ნოემბერს (წერილი N6284) წარმოდგენილია ქ. რუსთავში, ლითონშემცველი მადნის გამოწვისა და აგლომერირების საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სააგენტომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის (ბრძანების N 468/ს (16.11.2022)) შექმნა და შესაბამისი დარგობრივი დეპარტამენტების ადმინისტრაციულ წარმოებაში ჩართვა. სააგენტომ ასევე უზრუნველყო წარმოდგენილი დოკუმენტაციის სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსება. წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია შპს „ზეციხელი-2010“-ის მიერ.

2022 წლის 25 მარტს შპს „აგლომერატის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ქ. რუსთავში ლითონშემცველი მადნის გამოწვისა და აგლომერირების საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სკოპინგის პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრული იქნა გზშ-ისთვის მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და ამ ინფორმაციის გზშ-ის ანგარიშში ასახვის საშუალებები (სკოპინგის დასკვნა N24 (ბრძანება N112/ს; (25.05.2022))).

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, შპს „აგლომერატის“ მიერ დაგეგმილია ლითონშემცველი მადნის გამოწვისა და აგლომერირების საწარმოს მოწყობა, რომელიც აღჭურვილი იქნება 8 ერთეული აგლომერაციის შესაცხობი, ე.წ. „ცხაურებიანი ტაფით“ და შესაბამისი დამხმარე დანადგარებითა და ინფრასტრუქტურით. საწარმო იმუშავებს წელიწადში 330 დღე, 24-საათიანი გრაფიკით და აწარმოებს 66000 ტონა აგლომერატს, რისთვისაც გამოიყენებს 99000 ტონა ფეროშენადნობების ასპირაციულ მტვერსა და 6600 ტონა კოქსის ანაცერს. საწარმოში დასაქმებული იქნება დაახლოებით 40 ადამიანი.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე შპს „აგლომერატის“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია (წერილი N1230 (16.02.2023)), რომელიც განხილულ იქნა საექსპერტო კომისიის მიერ (ბრძანება N90/ს (17.02.2023)).

დამატებით წარმოდგენილი ინფორმაციით დაზუსტდა მანძილი საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არსებულ ობიექტებთან, აგრეთვე, ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედებისა და კუმულაციური ზემოქმედების საკითხები.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, შპს „აგლომერატის“ მიერ პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელება დაგეგმილია ქალაქ რუსთავში, მაზნიაშვილის ქუჩა №2ა-ში (ს/კ: 02.05.03.420), კომპანიის კუთვნილ 1575 მ² ფართობის არასასოფლო სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე. საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X - 502801.26; Y - 4601476.29; X - 502837.59; Y - 4601502.93; X - 502858.28; Y - 4601474.64; X - 502821.95; Y - 4601448.11. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესწავლით დგინდება, რომ საწარმოო ტერიტორიას ჩრდილოეთით ესაზღვრება სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი. დასავლეთით მდებარეობს შპს „დაბა-სქურთას“ საკუთრებაში არსებული შენობები და სააქციო საზოგადოება „საქმშენინდუსტრიას“ კუთვნილი ტერიტორია, ხოლო საპროექტო ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან დასავლეთით, დაახლოებით 200 მეტრში მდებარეობს შპს „ვაგონშემკეთებელი კომპანიის“ კუთვნილი ვაგონშემკეთებელი ქარხანა, დაახლოებით 76 მეტრში განთავსებულია შპს „Construction Service“-ის ლითონის კონსტრუქციების საწარმო, ხოლო ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან სამხრეთით, დაახლოებით 135 მეტრში - შპს „რუსთავი ტექსტილის“ საწარმო. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, საპროექტო საწარმოს ტერიტორიიდან დასავლეთით, დაახლოებით 100 მეტრში ფუნქციონირებს შპს „კონსტრუქციას“ ლითონის კონსტრუქციების საწარმო, ხოლო ჩრდილო-დასავლეთით, დაახლოებით 88 მეტრში - შპს „გრდემლის“ რკინის მექანიკური დამუშავების საწარმო. ობიექტის ჩრდილო-დასავლეთით, დაახლოებით 290 და 300 მეტრში განთავსებულია, შესაბამისად, შპს „EGE“-სა და შპს „ნალან ჩამაშირის“ სასაწყობე შენობები. უახლოესი დასახლებული პუნქტი მდებარეობს საპროექტო ტერიტორიის დასავლეთით, დაახლოებით 325 მეტრის დაშორებით. საწარმოო ტერიტორიიდან 740 მეტრში მიედინება მდინარე აჯისუ, დაახლოებით 485 მეტრში მდებარეობს შპს „რუსთავის წყლის“ კუთვნილი გარდაბნის ნიაღვარდამცავი კაშხალი (ე.წ. სამგორის ტბა). გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს სამრეწველო დანიშნულებით ათვისებულ მიწის ნაკვეთს, რომლის ძირითადი ნაწილი უჭირავს არსებულ ბეტონის ორმოებს (თითოეული 12x18.5 მ), რომელთა გამოყენებაც შემდგომ დაგეგმილია ნედლეულისა და პროდუქციის საწყობებად.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოსთვის დაგეგმილია ანგარის ტიპის, ნაწილობრივ დახურული შენობის მოწყობა, რომლისთვისაც გათვალისწინებულია მხოლოდ წერტილოვანი ფუნდამენტის მომზადება. აღნიშნული ფუნდამენტის სიგრძე იქნება 60 მ, ხოლო სიგანე - 30 მ. საწარმოო ტერიტორია მოიცავს აგლომერაციის საწარმოს, ნედლეულის განთავსების მოედანსა და პროდუქციის დახურულ სასაწყობე ტერიტორიას. ნედლეულის განთავსება დაგეგმილია საწარმოს ტერიტორიაზე არსებულ, 18,5 მეტრის სიგრძისა და 12 მეტრის სიგანის ბეტონის ორმოებში, რომლებიც გადაიხურება. აგრეთვე, საწარმოში განთავსდება ხიდური ამწე, შემრევი დანადგარი, ცხურებიანი ტაფების სადგამები, 4 ერთეული 15 000 მ³/სთ სიმძლავრის გამწოვი ვენტილატორი, 1 ციკლონი, სველი მტვერდამჭერი სისტემა და გაფრქვევის მილი. აგრეთვე, ტერიტორიაზე მოეწყობა მზა პროდუქციის საწყობი. როგორც აღინიშნა, აგლომერატის შეცხოვა განხორციელდება 25 ტ/დღ წარმადობის 8 „ცხურებიან ტაფაზე“ (ზომით 2.6x1.2x0.55 მეტრი), რომელიც შედგება შავი ფოლადის ფურცლის, შველერის, არმატურისა და კუთხოვანისაგან.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი შემდეგია: ნედლეული, დამტვირთავის საშუალებით მიეწოდება მიმღებ ბუნკერებს სადაც ასევე იყრება კოქსის ანაცერი. შემდგომ ნედლეული ლენტური ტრანსპორტიორის მეშვეობით მიეწოდება შემრევ დანადგარს და დაახლოებით 10-15 წუთის განმავლობაში მიმდინარეობს გადარევის პროცესი. ცხურებიან ტაფაზე თავდაპირველად 30-35 სმ-ის სისქეზე იყრება 15-20 მმ ფრაქციის აგლომერატის ფოროვანი მასა, ხოლო, შემდგომ ამრევიდან გადმოიტვირთება და ცხურებზე დაახლოებით 200-350 მმ-ის სიმაღლის ფენის სახით თავსდება სააგლომერაციო კაზმი. ცხურებიანი ტაფები ხიდურა ამწის საშუალებით განთავსდება სპეციალურ დგარებზე, რის შემდეგაც მოხდება მისი აალება. აალების პარალელურად ჩაირთვება გამწოვი ვენტილატორები და ნამწვი აირები გაიწოვება მტვერდამჭერ სისტემაში, რომელიც აჭლურვილი იქნება მშრალი და სველი ფილტრაციის სისტემებით.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, აგლომერაციისას წარმოქმნილი აირმტვერნარევის გაწმენდისთვის გათვალისწინებულია ორსაფეხურიანი მტვერდამჭერი სისტემა, რომლის პირველი საფეხური იქნება B3II 1300 ტიპის ციკლონი, სადაც მოხდება გამონაფრქვევის 90%-ით გასუფთავება, ხოლო მეორე საფეხური იქნება 80% ეფექტურობის მქონე სველი მტვერდამჭერი. მტვერდამჭერი სისტემის ჯამური ეფექტურობა 98%-ს შეადგენს. გაწმენდილი აირმტვერნარევი ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა 18 მეტრი სიმაღლისა და 1.2 მეტრი დიამეტრის მქონე მილით. მტვერდამჭერ სისტემაში დაჭერილი მტვერი, დოკუმენტის თანახმად, გამოყენებული იქნება ისევ ნედლეულად.

გზმ-ის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ ცხურებიან ტაფებში წვის ზონა, რომელიც ჯამში შეადგენს 150-300 მმ სიმაღლეს, თანდათანობით დაიწევს, რის შედეგადაც მოხდება კაზმის გახურება და აგლომერატის შეცხოვა. წვის ზონაში ტემპერატურა 1300 °C-მდე იქნება, ხოლო როდესაც წვის ზონა საფენს მიუახლოვდება, გამავალი აირების ტემპერატურა 350-400 °C-მდე მიაღწევს. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, შეცხოვის პროცესი წარიმართება კაზმში არსებული კოქსის წვის შედეგად წარმოქმნილი სითბოს ხარჯზე, ხოლო კოქსის წვა განხორციელდება შესაცხოვი კაზმის ფენების გავლით ზემოდან ქვემოთ მიმართული ჰაერის ხარჯზე. შეცხოვის პროცესი გაგრძელდება 2 საათამდე და დასრულდება, როდესაც წვისა და კაზმის შეცხოვის ზონა ბოლო ფენას მიაღწევს. შეცხოვის პროცესის დასრულების შემდეგ ცხურებიანი ტაფა ხიდური ამწის საშუალებით მოიხსნება სადგარიდან და მოხდება აგლომერატის ჩამოცლა მზა პროდუქციის მიმღებ საწყობში, საიდანაც მზა პროდუქციის ტრანსპორტირება დახურულ სასაწყობე შენობაში განხორციელდება ავტომტვირთავის დახმარებით.

გზმ-ის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ გამწოვი სისტემა მოეწყობა ყოველი ორი ცხურებიანი ტაფისათვის. სისტემის ვენტილატორის სიმძლავრე ტოლი იქნება 15000 მ³/სთ-ის.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს ნედლეულით მომარაგება ძირითადად განხორციელდება ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნიდან, ასევე ნედლეულად გამოყენებული იქნება ქვეყანაში არსებული ფეროშენადნობების საწარმოების ასპირაციულ სისტემაში დაჭერილი მტვერი, რომლებსაც არ გააჩნიათ აგლომერაციის (შეცხოვის) უბანი. ფეროშენადნობების ასპირაციული მტვერის ნარჩენ(ებ)ის კოდია 10.08.16. როგორც აღინიშნა, საწარმო ყოველწლიურად გამოიყენებს 99000 ტონა ფეროშენადნობების ასპირაციულ მტვერსა და 6600 ტ კოქსის ანაცერს, შესაბამისად, თოთოეულ შესაცხოვ ღუმელში გამოყენებული იქნება 12375 ტონა ასპირაციული მტვერი და 825 ტონა კოქსის ანაცერი.

გზმ-ის ანგარიშისა და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზემოქმედების ფაქტობრივი მაჩვენებლები ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები.

საწარმოს ფუნქციონირებისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი სახის მავნე ნივთიერებები: არაორგანული მტვერი, ალუმინის ოქსიდი, კალციუმის ოქსიდი, მაგნიუმის ოქსიდი, მანგანუმის დიოქსიდი, სილიციუმის დიოქსიდი, ტყვია და მისი ნაერთები, კადმიუმის სულფატი, ვერცხლისწყალი, დარიშხანი, ქრომი, სპილენძის ოქსიდი, ნიკელი მეტალური, თუთიის ოქსიდი, სელენი, აზოტის დიოქსიდი, გოგირდის დიოქსიდი და ნახშირჟანგი. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროებია: აგლომერაციის ნედლეულის საწყობი, აგლომერაციის ნედლეულის მიმღებ ბუნკერში ჩაყრა, ლენტური ტრანსპორტიორი, აგლომერაციის ნედლეულის შემრევში მორევა, აგლომერაციის საამქროს შესაცხობი უბანი და მზა პროდუქციის განთავსების დროებითი ტერიტორია. გაბნევის ანგარიში შესრულებულია ობიექტის სრული სამუშაო დატვირთვის პირობებისათვის, რომელშიც ფონური კონცენტრაციების მნიშვნელობებში გათვალისწინებულია როგორც საწარმოს მიმდებარედ არსებული შპს „კონსტრუქციას“ და შპს „Construction Service“-ის ლითონის კონსტრუქციების წარმოების საწარმოების და შპს „ვაგონშემკეთებელი კომპანიის“ ვაგონშემკეთებელი ქარხნის ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებათა მონაცემები, ასევე კუმულაციური ზემოქმედებისას გათვალისწინებულია ქალაქის მოსახლეობის რაოდენობა (125-250 ათასი მოსახლეობა). საწარმოს ფუნქციონირების პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებათა კონცენტრაციები არ აჭარბებს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ მნიშვნელობებს ობიექტიდან უახლოესი დასახლებული (დაშორების მანძილი 325 მ) პუნქტის საზღვარზე (არაორგანული მტვერის კონცენტრაცია, ზდკ-ს წილი 0,44 მგ/მ³; ნახშირბადის მონოქსიდის(ნახშირჟანგი) კონცენტრაცია, ზდკ-ს წილი 0,54 მგ/მ³; გოგირდის დიოქსიდის კონცენტრაცია, ზდკ-ს წილი 0,89 მგ/მ³). ამდენად საწარმოს ფუნქციონირებისას მიღებული გაფრქვევები შესაძლებელია დაკვალიფიცირდეს როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია ატმოსფერულ ჰაერზე მავნე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები. ამასთან, ანგარიშის თანახმად, საწარმოში დაგეგმილია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის დანერგვა.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო საწარმოში წყლის გამოყენება დაგეგმილია სასმელ-სამეურნეო, საწარმოო და სახანძრო მიზნებისთვის. სასმელ-სამეურნეო წყლით საწარმოს მომარაგება განხორციელდება ქ. რუსთავის წყალმომარაგების სისტემიდან და წლის განმავლობაში გამოყენებული იქნება დაახლოებით 594 მ³ წყალი, ხოლო ობიექტზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია ქ. რუსთავის საკანალიზაციო სისტემაში. დოკუმენტის მიხედვით, ვინაიდან პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელება დაგეგმილია დახურულ შენობაში, სანიაღვრე წყლების დაბინძურების რისკები არ არსებობს და აღნიშნული წყლები ჩაშვებული იქნება ქ. რუსთავის სანიაღვრე სისტემაში.

საწარმოო პროცესში წყალი გამოყენებული იქნება სველ მტვერდამჭერ სისტემაში, ე.წ. „სკრუბერში“, სადაც გათვალისწინებულია 20 მ³ მოცულობის წყლის ბრუნვითი სისტემა, რომელსაც დანაკარგების შესავსებად წლის განმავლობაში ესაჭიროება 33 მ³ წყალი. სველი

მტვერდამჭერი სისტემისათვის მოწყობილი იქნება 6 მეტრი სიგრძის, 3 მ სიგანისა და 1,5 მ სიღრმის, ორსაფეხურიანი სალექარი, რომლის პირველი საფეხური იქნება 3x3x1.5 მ, მეორე საფეხური ასევე 3x3x1.5 მ, საიდანაც გაწმენდილი წყალი მიწოდებული იქნება ისევ სკრუბერში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საწარმოს განთავსება დაგეგმილია უკვე არსებულ სამრეწველო ტერიტორიაზე, რომელიც, ადგილმდებარეობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, არ არის მდიდარი მცენარეული საფარით და არ გამოირჩევა ფაუნისტური თვალსაზრისით. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია მოასფალტებული და მოშანდაკებულია და მასზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. შესაბამისად, საწარმოს მოწყობისა და ფუნქციონირების ეტაპზე მცენარეულ საფარზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ იქნება. დოკუმენტში აგრეთვე აღნიშნულია, რომ საწარმოში, სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ, დაგეგმილია ტერიტორიის კეთილმოწყობა, გაზონების მოწყობა და გამწვანების ზოლის შექმნა. ამასთან, ცხოველთა სამყაროზე ნეგატიური ზემოქმედების მინიმუზაციის მიზნით, დოკუმენტში გათვალისწინებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის წარმოქმნა მოსალოდნელია გამწოვი სისტემის, შემრევი დანადგარის და ლენტური ტრანსპორტიორის მუშაობისას, რომლებიც მოწყობილი იქნება დახურულ შენობაში. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი გამოთვლების თანახმად, ხმაურის ჯამური დონე საწარმოში 90 დბა-ს შეადგენს, თუმცა, უახლოეს მოსახლესთან, საწარმოდან 325 მეტრში, შეადგენს 36.76 დბ-ს და არ გადააჭარბებს კანონით განსაზღვრულ დასაშვებ ნორმებს. ამასთან, დოკუმენტში გათვალისწინებულია ექსპლუატაციის ეტაპზე ყოველკვარტალური ხმაურის მონიტორინგი.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირება განხორციელდება დიდი ტვირთაწიქების, ძარაგადახურული თვითმცლელებით. ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული იქნება ქალაქ რუსთავის ასფალტირებული საავტომობილო გზა, ივანე ჯავახიშვილის და შემდგომ მაზნიაშვილის ქუჩები. სატრანსპორტო ოპერაციების სიხშირე დღეში არ გადააჭარბებს 26 ერთეულს, ხოლო ღამის საათებში სატრანსპორტო ოპერაციები არ განხორციელდება. აღნიშნული მარშრუტი შეთანხმებულია ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიასთან, რასთან დაკავშირებითაც დოკუმენტს ერთვის შესაბამისი წერილი. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ტრანსპორტის მოძრაობისას გარემოზე ფონური ზეგავლენა უმნიშვნელო იქნება. ამასთან, დოკუმენტის თანახმად, არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობებში, ამტვერიანების შემთხვევაში, გათვალისწინებულია გზების მორწყვა.

საწარმოს საქმიანობის პროცესში მოსალოდნელია არასახიფათო და სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოში უზრუნველყოფილი იქნება ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე შესაბამის კონტეინერებში და ხელშეკრულების საფუძველზე პერიოდულად გატანილი იქნება ადგილობრივი მუნიციპალური დასუფთავების სამსახურის მიერ მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, ხოლო სახიფათო ნარჩენები, შემდგომი მართვის მიზნით, გადაეცემა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე კომპანიას. როგორც აღინიშნა, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში მტვერდამჭერ სისტემაში დაჭერილი მტვერი (174.874 ტ) დაბრუნდება ტექნოლოგიურ პროცესში, შესაბამისად, საწარმოო პროცესიდან ნარჩენების წარმოქმნას ადგილი არ იქნება.

დოკუმენტში განხილულია საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში კუმულაციური ზემოქმედების საკითხები და აღნიშნულია, რომ მიმდებარე ტერიტორიაზე ხმაურის გამომწვევი საწარმოები განთავსებული არ არის და ამ კუთხით ზემოქმედება მოსალოდნელი არ იქნება. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, დაგეგმილი მარშრუტის გათვალისწინებით, მოსალოდნელი არ იქნება სატრანსპორტო ნაკადების ინტენსივობის მნიშვნელოვანი გაზრდა. ამასთან, გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, კუმულაციურ ზემოქმედებაში გათვალისწინებულ იქნა ობიექტის დასავლეთით, დაახლოებით 100 მეტრში არსებული შპს „კონსტრუქციას“ და ობიექტის ჩრდილო-დასავლეთით, დაახლოებით 76 მეტრში არსებული შპს „construction service“-ის ლითონის კონსტრუქციების წარმოების საწარმოების გაფრქვევის ინტენსივობები.

გზმ-ის ანგარიშში განხილული და შეფასებულია პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები, მათ შორის, არაქმედების, ტექნოლოგიური, მტვერდამჭერი სისტემისა და ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატივები. დოკუმენტის თანახმად, საქართველოში გაიზარდა ფეროშენადნობების წარმოებისათვის ნედლეულზე მოთხოვნა, ასევე, ქვეყანაში ფეროშენადნობების წარმოების საწარმოებში დიდი რაოდენობით გროვდება მტვერდამჭერ სისტემებში დაჭერილი მანგანუმის მაღალი შემცველობის მტვერი, რომლის პირდაპირ კვლავწარმოებაში გამოყენება არ შეიძლება, რადგან ის ფეროშენადნობების წარმოებისას აფერხებს აერაციას და იწვევს ღუმელიდან გამდნარი მასის ამოფრქვევას, რაც დაკავშირებულია პერსონალის ტრავმის რისკებთან. დოკუმენტის თანახმად, კვლავწარმოებაში მანგანუმის შემცველი მტვრის დაბრუნებისათვის ყველაზე ეფექტურ საშუალებას წარმოადგენს მისი აგლომერაცია (შეცხოვა). ამასთან, გზმ-ის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ ნარჩენების სახით დაჭერილი მანგანუმის მაღალი შემცველობის მტვრის შემდგომი მართვა სირთულეებთან არის დაკავშირებული, ვინაიდან ქვეყანაში მსგავსი ტიპის ნარჩენების განსათავსებელი ობიექტები არ არსებობს. დაგეგმილ საწარმოში დამონტაჟდება გამოწვისა და აგლომერირების დანადგარები, აგლომერაციისას მანგანუმის შემცველი მტვერი შეცხვება და წარმოიქმნება მსხვილფრაქციული მანგანუმის შემცველი პროდუქტი, რომლის ღუმელში გამოყენებისას გამდნარი მასის ამოფრქვევა აღარ მოხდება, ამასთან მიღებული აგლომერატის გამოყენება შეამცირებს ნედლეულის დეფიციტს. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში დასამონტაჟებელი დანადგარები ფაქტობრივად წარმოადგენს უალტერნატივო დანადგარს აღნიშნული ტიპის საწარმოებისათვის და სხვა სახის ტექნოლოგიური პროცესი წვრილფრაქციული მანგანუმის შემცველი მტვრის შეცხოვისათვის ამჟამად არ არსებობს.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, პროექტის განსახორციელებლად განიხილებოდა ორი ალტერნატიული ტერიტორია, ხოლო მიღებულ ვარიანტზე არჩევანის შეჩერება განაპირობა, მათ შორის, ტერიტორიის მოსახლეობიდან დაცილებამ, ნედლეულის დროებითი განთავსებისთვის შესაფერისი ორი ბეტონის ორმოს არსებობამ. ამასთან, დოკუმენტის თანახმად, შერჩევისას გათვალისწინებულ იქნა, რომ ნაკვეთი ყოფილიყო სამრეწველო ზონის ტერიტორია.

მტვერდამჭერი სისტემის ალტერნატივებიდან განხილული იყო სველი მტვერდამჭერი სისტემის, არანაკლებ 80% ეფექტურობის ე.წ. „სკრუბერის“, მშრალი მტვერდამჭერი სისტემის, არანაკლებ 90% ეფექტურობის ციკლონის და მშრალი მტვერდამჭერი სისტემის - 99% ეფექტურობის სახელოებიანი ფილტრების გამოყენება. არჩევანის შეჩერება ორსაფეხურიანი სისტემის - სკრუბერისა და ციკლონის გამოყენებაზე განაპირობა ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, აგრეთვე იმ გარემოებამ, რომ აგლომერაციის პროცესში გამოყენებული ნედლეულის ტენიანობა მერყეობს 25-30%-ის ფარგლებში და შეცხოვის პროცესში გამონაბოლქვ აირებში არსებული დიდი რაოდენობით წყლის ორთქლი

სახელოებიანი ფილტრის გავლისას გამოიწვევდა ფილტრების დატენიანებასა და მწყობრიდან გამოსვლას. დოკუმენტის თანახმად, ორსაფეხურიანი მტვერდამჭერი სისტემის ჯამური ეფექტურობა ტოლი იქნება 98%-ის, რაც მიახლოებულია სახელოებიანი ფილტრების ეფექტურობასთან.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სააგენტომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფასა და ოფიციალურ ვებგვერდზე და საქმიანობის განხორციელების სიახლოვეს ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე. ინფორმაცია ასევე გამოქვეყნდა გაზეთში, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებგვერდზე და გადაიგზავნა ცენტრის გამომწერებთან ელ. ფოსტის მეშვეობით. პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშთან დაკავშირებით საჯარო განხილვა გაიმართა 2022 წლის 27 დეკემბერს, ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის შენობაში. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს, შპს „აგლომერატის“, საკონსულტაციო ორგანიზაციის, სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ წარმომადგენლები, ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და მერიის წარმომადგენლები. საჯარო განხილვის მსვლელობისას გზმ-ის ანგარიშთან დაკავშირებით შენიშვნები გამოითქვა სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ წარმომადგენლების მიერ. წარმოდგენილი შენიშვნები ეხებოდა დოკუმენტში მითითებულ, საწარმოო ტერიტორიის სხვადასხვა ობიექტებიდან დაშორების მანძილების შეუსაბამობას მათ მიერ განხორციელებული გადამოწმების შედეგებთან, არატექნიკურ რეზიუმეში სამგორის ტბასთან დაკავშირებული ინფორმაციის არარსებობას. ასევე, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების ნაწილში ზემოქმედების „საშუალო“ ზემოქმედებად შეფასების საკითხს. საზოგადოებრივი მოძრაობის „გავიგუდეთ“ წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ აღნიშნული შენიშვნები წერილობითი ფორმით წარდგენილი იქნებოდა სააგენტოშიც.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სააგენტოში გზმ-ის ანგარიშთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები წარმოდგენილი იქნა სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ მიერ (წერილი N7821 (27.12.22)). წარმოდგენილი შენიშვნები ძირითადად ეხებოდა საპროექტო ტერიტორიიდან სხვა საწარმოო ობიექტების დაცილებისა და მათი ფუნქციური დატვირთვის, ასევე დოკუმენტის არატექნიკურ რეზიუმეში ხარვეზების არსებობის საკითხებს. შენიშვნები ასევე ეხებოდა დოკუმენტში მოცემულ, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გავრცელების შეფასებას, ნარჩენების დროებითი განთავსების უზნის მოწყობის ტერიტორიის დაზუსტებისა და მანგანუმის შემცველი მტვრის წინასწარი დამუშავების ტექნოლოგიიდან მოსალოდნელი ზემოქმედების დაზუსტების საკითხებს.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით, სააგენტომ 2023 წლის 16 იანვრის N21/130 წერილით მიმართა საქმიანობის განმახორციელებელს, ამასთან, დაზუსტებული ინფორმაციის/დოკუმენტაციის წარმოდგენამდე სააგენტომ მიიღო გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული წარმოების შეჩერების შესახებ. ამასთან, საქმიანობის განმახორციელებელს გაეგზავნა სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ მიერ სააგენტოში წარმოდგენილი N7821 წერილი. აღნიშნული წერილების პასუხად, შპს „აგლომერატის“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია (წერილი N1230 (16.02.2023)), ასევე წარმოდგენილ იქნა კორექტირებული არატექნიკური რეზიუმე და კორექტირებული ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების

პროექტი. დამატებით წარმოდგენილი ინფორმაცია განთავსდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და დაინტერესებული საზოგადოებისთვის განისაზღვრა შენიშვნების წარმოდგენის ვადა.

გზმ-ის ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიული სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზმ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, ასევე შესაბამისმა დარგობრივმა დეპარტამენტმა (საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი), რომელთა დასკვნებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-12 მუხლისა და ამავე კოდექსის II დანართის მე-4 პუნქტის 4.9-ე ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ქ. რუსთავში შპს „აგლომერატის“ ლითონშემცველი მადნის გამოწვისა და აგლომერირების საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „აგლომერატმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „აგლომერატმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სააგენტოსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
5. შპს „აგლომერატმა“ ექსპლუატაციაში შესვლამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროებზე თვითმონიტორინგის კანონმდებლობით განსაზღვრულ ვალდებულებებთან ერთად (უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის სისტემის გათვალისწინებით), მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და გარემოს ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმება წარმოდგენა, სადაც გაფრქვევის წყაროებზე მონიტორინგის კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებთან ერთად, გათვალისწინებული იქნება ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების რაოდენობის განსაზღვრის ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხები ობიექტიდან როგორც 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე, ასევე უახლოესი დასახლებული პუნქტის საზღვარზე (მანძილი 325 მ), ინსტრუმენტული მონიტორინგის წერტილების GIS (UTM – X,Y) კოორდინატების მითითებით. მონიტორინგის განხორციელება უზრუნველყოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
6. შპს „აგლომერატმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ინსტრუმენტული მონიტორინგის განხორციელება მავნე ნივთიერება მტვერზე (TSP), გოგირდის დიოქსიდზე (SO₂) და ნახშირბადის მონოქსიდზე (CO) საწარმოს მაქსიმალური

დატვირთვის პირობებში კვარტალში ერთხელ და შედეგების სააგენტოში წარმოდგენა წელიწადში ორჯერ;

7. შპს „აგლომერატმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს კვარტალში ერთხელ ხმაურზე მონიტორინგის განხორციელება ინსტრუმენტული მეთოდით უახლოეს მოსახლესთან (მონიტორინგის წერტილების GIS კოორდინატების მითითებით) და შედეგების სააგენტოში წელიწადში ერთხელ წარმოდგენა. მონიტორინგის შედეგად, საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების სააგენტოსთან შეთანხმება. საქმიანობა განხორციელოს სააგენტოსთან შეთანხმებული ღონისძიებების შესაბამისად;
8. შპს „აგლომერატმა“ ექსპლუატაციაში შესვლამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების კონკრეტული გეგმის შემუშავება, სადაც გათვალისწინებული იქნება საწარმოს ფუნქციონირების შეზღუდვის ღონისძიებები და სააგენტოსთან შეთანხმება;
9. შპს „აგლომერატმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ერთი წლის ვადაში უზრუნველყოს საწარმოს ტერიტორიის კაპიტალურად შემოღობვა, ასევე საწარმოს ტერიტორიაზე/პერიმეტრზე გამწვანების ზოლის მოწყობა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მისი მოვლა-პატრონობა;
10. შპს „აგლომერატმა“ საწარმოს მოწყობამდე უზრუნველყოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება. ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მოთხოვნებისა და ვალდებულებების და სამინისტროსთან შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად;
11. შპს „აგლომერატმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართულ დანადგარებსა და აირმტვერდამჭერი სისტემის გამართულობაზე მუდმივი მონიტორინგი;
12. შპს „აგლომერატი“ ვალდებულია ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს;
13. შპს „აგლომერატმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განხორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
14. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „აგლომერატს“;
15. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „აგლომერატის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
16. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და რუსთავის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
17. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თეიმურაზ მთივლიშვილი

სააგენტოს უფროსი - მ.შ.

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო